

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اجتماعي اسلامي

فهرست

- فهرست
- مرور مختصر به درس گذشته
- نتایج متوقع از درس
- انواع ازدواج یا نکاح
- انواع ازدواج مقید
- انواع ازدواج از حیث صحت فساد و بطلان
- تعدد زوجات
- مشروعیت تعدد زوجات در قرآن کریم
- حکمت چند همسری در اسلام
- حکمت تعدد زوجات پیامبر صلی الله علیه وسلم
- حقوق زوجین
- منابع مضمون

مرور مختصر به درس گذشته

- خواستگاری / خطبه
- دلیل مشروعیت خواستگار (خطبه)
- شروط صحت خواستگاری
- محرّمات در عقد ازدواج
- شناخت خاطب و مخطوبه از یکدیگر
- مشخصات و معیارهای انتخاب خانم
- معیارهای انتخاب شوهر

نتایج متوقع از درس

محصلین محترم به مطالب ذیل دسترسی پیدا کنند:

- انواع ازدواج؛
- تعدد زوجات و حکمتهای آن در اسلام؛
- حکمت تعدد زوجات پیامبر اکرم علیه السلام.

انواع ازدواج یا نکاح

ازدواج یا نکاح به صورت عموم به دو نوع تقسیم می‌گردد:

1. ازدواج مطلق؛

2. ازدواج مقید.

• ازدواج مطلق:

عقد ازدواج با ایجاب و قبول صریح که فوریت و استمرار را افاده کند بدون قید و وقت در مجلس واحد صورت می‌گیرد. این عقد ازدواج به اتفاق تمام علماء درست و صحیح است.

• ازدواج مقید:

ازدواج مقید به عقدی گفته میشود که در آن یکی از قیود و شروط (زمانی، مکانی و یا رضایتی) الزامی محسوب شود.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

انواع ازدواج مقید

ازدواج معلق: آن است که تحقیق ایجاب و قبول ویاییکی از آن دو بستگی ب تحقق چیزی دیگری باشد ، مانند اینکه یکی به دیگری بگوید: دخترم را به عقد تو درمی آورم اگر برادرم رضایت دهد.

ازدواج مضاف: به ازدواجی گفته می شود که صیغه ایجاب را به زمان آینده موکول کند ، مانند این که مرد بگوید در اول سال آینده مرا به شوهری بپذیر.

ازدواج موقت: به ازدواجی اطلاق می گردد که به زمان مشخص و یا غیر مشخص دراز مدت و یا کوتاه مدت دلالت کند ، آنرا بنام توقیت یا ازدواج موقت می نامند.

ادمه... انواع ازدواج مقید

ازدواج مقترن به شرط:

نکاحی است که در آن اجرای صیغه معلق به تحقق شرط یا آینده و یا مقید به وقت نبوده بلکه مقترن به شرط می باشد. مثل این که بگوید: دخترم را برای تو نکاح کردم که وی را به شهر دیگری نبری.

ازدواج شغار:

ازدواجی است که در دوران جاهلیت بوده که مردی دختر خود و یا خواهر خود را به مرد دیگری به زنی می دهد مشروط به بر آنکه او نیز دختر و یا خواهر خود را بدون مهر به وی بدهد.

ازدواج مسیاری:

ازدواج مسیاری نوعی از ازدواج در فقه اسلامی اهل سنت است که در آن زن و مرد در عقد ازدواج، شرطی را قرار می دهند و از برخی حقوق و تکالیف خود صرف نظر می کنند. از جمله این حقوق: نفقه، زندگی مشترک، تعیین مسکن توسط شوهر و حق قسم (برابری در هم بستری هنگام چندزنی) است. در نکاح مسیاری معمولاً زن و شوهر جدا زندگی می کنند.

انواع ازدواج از حیث صحت فساد و بطلان

1 – ازدواج صحیح:

آن است که تمام شرایط صحت عقد نکاح در آن رعایت گردیده باشد. (ایجاب و قبول، دو نفر شاهد، حرمت حرمت)

2 – ازدواج فاسد:

عبارت از آن نوع از عقدی است که در اصل و اساس درست است ولی بعضی از شرایط صحت عقد نکاح در آن موجود نباشد، مانند ازدواج بدون شاهد.

3 – ازدواج باطل:

عبارت از ازدواجی است که از ریشه و بنیاد مشروعیت نداشته باشد بدین معنی که در آن یکی از ارکان و شرایط اساسی ازدواج مختل گردیده و رعایت نشده باشد، مانند ازدواج کردن با محارم یا نکاح مرد غیر مسلمان با زن مسلمان.

تعدد زوجات

• اشکال ازدواج ها در جوامع مختلف:

1. تک همسری

2. چند همسری

3. کمونیزم جنسی

❖ مرد در خلال ایام زوجیت، وسیله زوجیت را با مرد دیگری برای مدت معین فراهم می کرد.

❖ تعداد افرادی که تعداد شان کمتر از ده نفر با یک زن معین رابطه جنسی برقرار می کردند.

❖ طوری بود که زن با هر مرد رابطه جنسی برقرار می کرد.

مشروعیت تعدد زوجات در قرآن کریم

تعدد زوجات در اسلام:
فانکحوا ما طاب لکم من النساء...

حکمت چند همسری در اسلام

1. کثرت نفوس خانم ها؛
2. در معرض خطر قرار گرفتن اطفال ذکور؛
3. در معرض خطر قرار گرفتن مردها بیشتر از خانم ها؛
4. اختلاف خصوصیات طبیعی مرد و زن؛
5. عقامت زوجه؛
6. اشباع غریزه جنسی.

حکمت تعدد زوجات پیامبر صلی الله علیه وسلم

1. سرپرستی و تامین مخارج زندگی؛
2. تربیت خانم ها معلمه برای نشر علوم و افکار اسلامی؛
3. جلب حمایت سیاسی؛
4. دلجویی و جذب مصونیت از شر خویشاوندان؛
5. آموزش مسلمانها برای حمایت از بیوه زنان؛
6. مبارزه با عادات و رسم و رواج های زمان جاهلیت.

حقوق زوجین

• حق زن:

حق نفقه، حق مسکن، زندگی مشترک، و حق قسم (برابری در هم بستری هنگام چندزنی)

• حق شوهر:

حق اطاعت، عدم خیانت در مال و عرض شوهر و غیره.

• حق مشترک ازدواجی:

احترام به یک دیگر، مشاورت در امور ازدواج، سهم گرفتن در تربیه سالم اولاد، احترام به خانواده یک دیگر و غیره

منابع مضمون

1. الهداية، للإمام أبو الحسن علي بن أبي بكر المرغيناني.
2. حجة الله البالغة، لشاه ولي الله الدهلوي.
3. ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، للشيخ أبي الحسن علي الندوي.
4. البحر الرائق، لابن نجيم الحنفيو.
5. فقه الأسره، لوهبة الزحيلي.
6. التكامل الإجتماعي في الإسلام، لمصطفى السباعي.
7. تربية الأولاد في الإسلام، لعبدالله ناصح علوان.

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشكر